Asiantuntijalausunto
Timo Suominen
Varapuheenjohtaja
Suomen Autokoululiitto Ry
25.04.2023

Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta tieturvallisuuspaketiksi

Suomen Autokoululiitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston kirjelmästä Euroopan komission ehdotuksesta tieturvallisuuspaketiksi.

Viime vuonna Suomessa kuoli ja loukkaantui liikenteessä ennätyksellisen vähän ihmisiä. Tämä kehitys ei kuitenkaan toteutunut nuorten, alle 21-vuotiaiden osalta. Vuonna 2022 kuoli liikenteessä enemmän alle 21-vuotiaita kuin edellisenä vuotena. Suomi ei ole pysynyt muiden Euroopan maiden tahdissa pyrkimyksissä päästä EU:n nollavisiotavoitteeseen. Suomi onkin vajonnut nuorten, alle 21-vuotiaiden liikenneturvallisuuden osalta Euroopan viiden huonoimman joukkoon. Tilanne ei parane ilman mittavia panostuksia liikennekasvatukseen.

Suomen Autokoululiitto pitää komission ehdotusta tieturvallisuuspaketiksi pääosin kannatettavana. Erityisen kannatettavia ovat pyrkimykset yhdenmukaistaa kuljettajaopetusta, kuljettajantutkintoja, liikenneopettajien ja tutkinnonvastaanottajien osaamista ja helpottaa vaihtoehtoisilla voimanlähteillä kulkevien ajoneuvojen käyttöä liikenneopetuksessa ja tutkinnoissa.

Suomen Autokoululiitto kannattaa ajokorttien vaihtokelpoisuutta EU-maiden välillä tietyin ehdoin. Kuljettajaopetuksen ja tutkintojen toteutus ja taso vaihtelee suuresti EU-alueella. Mikäli ajokorttien vaihtokelpoisuutta EU-maiden välillä helpotetaan, on välttämätöntä että myös kuljettajaopetusta ja tutkintoja yhdenmukaistetaan. Toimintatapojen harmonisoinnilla voidaan varmistaa kuljettajien riittävä tieto- ja taitotaso riippumatta siitä missä maassa ajokortti on hankittu. Kuljettajaopetuksen tasalaatuisuuden varmistamiseksi ajokorttiin tähtäävä opetus tulisi ensisijaisesti suorittaa ammattitaitoisen liikenneopettajan toimesta autokouluissa. Suomen lainsäädännön mahdollistama opetuslupaopetus ei täytä EU-alueella yleisesti käytössä olevia opetuksellisia laatuvaatimuksia. Direktiivin liitteessä II mainittuihin moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettamiseen vaadittuihin tietoihin, taitoihin ja ajotapaan ei päästä nykyisellä kansallisella lainsäädännöllä. Ajokortin

hankkimisprosessin harmonisoinnilla estettäisiin myös ns. ajokorttishoppailu, jossa henkilöt käyvät suorittamassa ajokortin siellä missä sen saa helpoimmalla ja halvimmalla.

Komissio ehdottaa ns. avustetun ajo-oikeuden ottamista käyttöön. Lähtökohtaisesti ajokortti-iän alentaminen ei lisää liikenneturvallisuutta. Autokoululiitto kuitenkin kannattaa avustetun ajo-oikeuden käyttöönottoa niin, että perusopetus tutkintoon asti suoritettaisiin aina ammattimaisen liikenneopettajan opetuksessa autokoulussa. Kortin saamisen jälkeen koulutusta jatkettaisiin kokeneen kuljettajan toimesta liikenteessä. Ammattimaisella opetuksella luotaisiin vankka tieto- ja taitopohja ja oikeat käyttäytymismallit liikenteessä, joita sitten harjoiteltaisiin kokeneemman kuljettajan valvonnassa.

Suomen Autokoululiitto kannattaa erityisehdon 78 poistamista. Automaattiehdon poistaminen edistäisi sekä EU:n, että kansallisia ilmastotavoitteita. Suomen lainsäädäntö on jo nyt automaattiehdon osalta lähes yhtenevä direktiiviehdotuksen kanssa. Direktiivissä ehdotettu mahdollisuus poistaa automaattiehto ajokortista koulutuksella ajokokeen sijasta, mahdollistaisi useammalle suorittaa ajo-opetus ja tutkinto vaihtoehtoisia voimanlähteitä käyttävillä ajoneuvoilla.

Suomen Autokoululiitto kannattaa kaikille uusille kuljettajille sovellettavaa koeaikaa sekä liikenneturvallisuutta parantavia lisäsääntöjä.

Suomen Autokoululiitto kannattaa mobiiliajokortin käyttöönottoa ja ehdottaa että liikenneopettajalupa voitaisiin jatkossa merkitä ajokorttiin.

Suomen Autokoululiitto kannattaa CBE-direktiivin ehdotusta

Suomen Autokoululiitto ei kannata ehdotusta jonka mukaan CE- ja DE-ajokortin suorittamisen edellytyksenä ei olisi enää C- tai D- ajo-oikeus.

Suomen Autokoululiitto ei kannata A1- ajo-oikeuden myöntämistä B-ajokortin mukana ilman A1-luokan lisäkoulutusta.

Suomen Autokoululiitto ei näe tarpeelliseksi B1-ajokorttiluokan, eli ns. kevytauton käyttöönottoa. Mikäli ko. luokka otetaan käyttöön, on kuljettakoulutuksen oltava samaa tasoa kuin B-kortissa.

Edellisellä hallituskaudella annettiin lakiesitys ajokorttilain muuttamiseksi. Lakia ei kuitenkaan ehditty käsittelemään istuntokauden loppuun mennessä. Ehdotettu lakimuutos sisälsi monia hyviä muutosehdotuksia, jotka ovat sopusoinnussa komission tieturvallisuuspaketin kanssa. Suomen Autokoululiitto ehdottaa, että uusi muodostettava hallitus ottaa kesken jääneen ajokorttilain ”korjauspaketin” uudelleen käsittelyyn, ja saattaa voimaan niiltä osin mitkä eivät ole ristiriidassa ehdotetun ajokorttidirektiivin kanssa.

Suomen Autokoululiitto Ry, Timo Suominen Vpj